

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **I. Ch.**, nar. x, státní příslušník Ukrajiny, t. č. x, zastoupený JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, 326 00 Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2013, č. j. OAM-69/LE-BE02-ZA14-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Soudem ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové, MBA, se přiznává odměna ve výši 10.200,- Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů po právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 14. 5. 2013, č. j. OAM-69/LE-BE02-ZA14-2013, rozhodl žalovaný podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobci. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v § 12 zákona o azylu, ani nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, ve které namítal porušení zákona o azylu a uvedl, že v jeho případě jsou dány důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany podle ust.

§ 12 písm. b) zákona o azylu a žalovaný pochybil, když v této věci nedostatečně zjistil skutkový stav. Uvedl, že se ve své vlasti obává pronásledování z důvodu své příslušnosti ke skupině vojáků z povolání, jelikož při odchodu z armády musel podepsat závazek, že po dobu 5 let nevycestuje z území Ukrajiny, což porušil. Následně jej na Ukrajině navštívili policisté a pohrozili mu, že může být za porušení svého slibu vycestovat potrestán. Žalovaný tak měl ve věci dále zjišťovat skutkový stav, např. trestní odpovědnost profesionálních vojáků na Ukrajině nebo podmínky v ukrajinských vojenských věznicích.

Z těchto důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl, že by vojáci z povolání mohli být sociální skupinou ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu a poukázal na to, že uvedenou argumentaci použil žalobce poprvé až v podané žalobě. Dále uvedl, že z okolností případu (především z předchozích výpovědí žalobce) je zřejmé, že hlavním důvodem (vyjma ekonomického) pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je snaha legalizovat svůj pobyt na území ČR.

Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že motivací jeho odchodu z Ukrajiny byly především problémy s policií, o kterých hovořil již v průběhu řízení před žalovaným.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce byl dne 7. 4. 2013 kontrolován hlídkou policie ČR, přičemž při kontrole bylo zjištěno, že u sebe nemá doklady totožnosti. Následně bylo zjištěno v schengenském informačním systému, že je veden jako nežádoucí osoba, a to s platností od 14. 8. 2012 do 4. 10. 2015, jelikož mu dne 14. 8. 2012 bylo v ČR uloženo správní vyhoštění. Dne 8. 4. 2014 byl proto žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění.

Dne 15. 4. 2013 požádal žalobce o mezinárodní ochranu. V této žádosti uvedl, že do České republiky dojížděl jako podnikatel již v letech 1994-2001, od roku 2001 se pak zdržuje v ČR trvale. Dále uvedl, že svou vlast opustil v březnu 2001, kdy odjel do ČR za prací a již se nevrátil. Jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že přijel za prací, na Ukrajině již nikoho nemá a v ČR žije již 20 let.

V pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 19. 4. 2013 žalobce uvedl, že před propuštěním z armády podepsal prohlášení, že po dobu 5 let neopustí Ukrajinu. Jelikož jej porušil, už se raději nevrátil. Před jeho posledním odjezdem jej navštívili dva muži od policie a řekli mu, že jeho odjezdy jsou protizákonné a proto se rozhodl odjet a již se nevrátit. Na jiném místě v pohovoru žalobce uvedl, že ze své vlasti odjel za prací. V ČR byl legálně do roku 2008, kdy mu bylo zrušeno povolení k pobytu, jelikož řídil pod vlivem alkoholu – od té doby je v ČR nelegálně. Rovněž uvedl, že ve své vlasti neměl žádné problémy se státními orgány, pouze musel podepsat, že nevycestuje.

Dne 14. 5. 2013 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí rekapituloval žalovaný výše citovaná vyjádření žalobce v průběhu správního řízení a uzavřel, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu, nebo že by mu hrozila vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl, aniž by nařizoval ústní jednání, neboť s tím oba účastníci ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. vyjádřili

souhlas. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Jediným argumentem žalobce je tvrzení, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s otázkou rizika hrozícího pronásledování žalobce pro jeho příslušnost k sociální skupině vojáků z povolání. Tuto námitku však neshledal ani soud důvodnou. Soud v první řadě konstatuje, že žalobce ve svých vyjádřeních neuvedl žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by mu hrozilo pronásledování ze strany státních orgánů. Jedinou skutečnost, kterou uvedl, bylo, že při svém propuštění z armády podepsal závazek nevycestovat po určitou dobu z území Ukrajiny, který však porušil, na což byl ukrajinskými policisty upozorněn. Výše uvedená skutečnost však dle názoru soudu nemůže založit odůvodněnost obavy z „pronásledování kvůli příslušnosti k určité sociální skupině“. Příčinou obtíží žalobce nebylo (podle jeho vlastní výpovědi) totiž to, že by byl vojákem z povolání, ale to, že porušil svou povinnost podle ukrajinského práva (tedy svůj závazek nevycestovat z území Ukrajiny, dle vlastnoručně podepsaného prohlášení). Případné problémy žalobce s ukrajinskými státními orgány proto mají povahu ryze individuální (jsou založeny porušením jeho individuální povinnosti) a nikoliv kolektivní. Navíc žalobce ani v průběhu správního řízení netvrdil, že by mu hrozilo pronásledování pro jeho status bývalého vojáka z povolání, z tohoto pohledu proto napadené rozhodnutí v soudním přezkumu obstálo, jelikož vzhledem k výpovědi žalobce ve správním řízení neměl žalovaný ani důvod se celou záležitostí podrobněji zabývat.

Z výše uvedeného rovněž dle názoru soudu vyplývá, že žalovaný nepochybil, když postupoval podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Závěr, že skutečnosti uvedené žalobcem v řízení před žalovaným nejsou skutečnostmi svědčícími o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, byl žalovaným řádně odůvodněn, je v souladu s obsahem správního spisu a je zcela v mezích přípustného správního uvážení.

Vzhledem ke skutečnosti, že od vydání napadeného rozhodnutí došlo na Ukrajině k zásadním společenským změnám, zabýval se soud nad rámec žalobních bodů i touto problematikou. Ohledně dalšího vývoje na Ukrajině soud uvádí, že je namístě aplikovat zásadu *non-refoulement* pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozcí vážnou újmu v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady *non-refoulement* a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného

rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady non-refoulement a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady non-refoulement budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce (alespoň v některých částech), není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobce ji, objektivně vzato, nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Žalobci nicméně nic nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu, učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu, provedenou zákonem č. 379/2007 Sb., byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud žalobce podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

Lze tak uzavřít, že ač v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v té době ještě nestaly), má žalobce dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dodatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá. Případně nové rozhodnutí o takové žádosti by pak podléhalo soudnímu přezkumu.

Pouze pro úplnost lze dodat, že i kdyby žalobce novou žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodal, není možné v případě, že by existovaly důvody znemožňující vycestování, realizovat jeho správní vyhoštění na základě stávajícího rozhodnutí o vyhoštění. Takový postup by byl totiž v rozporu s § 120a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pobytu cizinců), dle něhož vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci (§ 101 správního řádu), po vyžádání nového závazného stanoviska žalovaného podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Případně nově vydané rozhodnutí o vyhoštění žalobce by bylo (po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení) taktéž možné napadnout správní žalobou. Pokud by žalovaný v závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobce není možné, byla by poté policie povinna žalobci podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vydat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Odměnu soudem ustanovené zástupkyně žalobce určil soud ve výši 10.200,- Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 9.300,- Kč za tři úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání doplnění žaloby a sepsání repliky k vyjádření žalovaného – § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a ze tří paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 3. června 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová